

Miljømerking årsrapport 2006

Med styrets årsberetning og årsregnskap

Nye veier til bedre forbrukerinformasjon om miljømerkene

De fleste nordmenn kjenner miljømerket Svanen. Men mange er ikke klar over det omfattende og krevende arbeidet som ligger bak det enkle merket. Miljømerking er derfor opptatt av å gjøre folk kjent med hva som er grunnlaget for tildeling av de offisielle miljømerkene, og gjennom det skape lojalitet og fortsatt tillitt.

Miljømerking har ikke ressurser til store reklamekampanjer. Derfor er det viktig at vi allierer vi oss med stadig nye samarbeidspartnere og ambassadører.

Forbrukerdagen 2006 ble arrangert med mottoet "Bruk din forbrukermakt – krev trygge produkter". Miljømerking samarbeidet med Forbrukerrådet om å formidle faktaorientert informasjon og konkrete eksempler på trygge valg i hverdagen på kjøpesenter og samlingssteder rundt omkring i landet og i media. Institusjoner som Forbrukerrådet og Forbrukerombudet er viktige samarbeidspartnere; Forbrukerrådet ved å sette saker på dagsorden – og Forbrukerombudet gjennom å forvalte norsk regelverk omkring miljøargumentasjon og bruk av merkeordninger.

Vi har nå i flere år samarbeidet med jordmødre og helse-søstre rundt omkring i hele landet for å fortelle at det er mulig å velge trygge produkter ved å velge miljømerket

- og dermed gi nye verdensborgere en GOD START på livet.

Miljømerkene stiller blant annet strenge krav til energi og utslipp av klimagasser. I 2006 ble klimaproblemet for alvor satt på dagsorden, og Miljømerking har arbeidet målbevisst for å gi forbrukerne klimavennlige valgmuligheter på stadig flere produktområder.

Miljømerking kan se tilbake på et år med flere søknader, høyere inntekter, større besøk på nettsidene og mer oppmerksomhet enn på mange år. Økt oppmerksomhet om klimaproblemet og andre miljøaspekt, skaper økt miljøengasjement og gir behov for konkret veiledning. Det er heldigvis stadig flere som får øynene opp for at miljømerking er den enkleste vei til miljøriktig forbruk – og det beste verktøy for produsenter som vil vise at de tar miljø på alvor.

Takk til alle dere - ansatte, produsenter, styret, Statsråder, miljøvernere, andre ambassadører - som bidrar til å gjøre Svanen og Blomsten til sterke miljø- og forbrukerpolitiske verktøy - til beste for miljøet og fremtiden.

Alvhild Hedstein, direktør

Hva er miljømerking?

Hensikten med miljømerkene er å gjøre det enkelt for forbrukere å velge de mest miljøvennlige produktene.

Miljømerkede produkter oppfyller strenge krav fra "vugge til grav". Når et produkt eller en tjeneste skal miljømerkes, må produsenten sende inn dokumentasjon for at alle kravene er oppfylt. Miljømerking kontrollerer opplysningene, og foretar også kontroll hos

produsenten. Hvis alle kravene er oppfylt, gis lisens til å bruke miljømerke (den nordiske Svanen eller den europeiske Blomsten) i 3 – 5 år før kravene skjerpes. Det betyr at du som forbruker eller innkjøper kan være trygg på at du velger de mest miljøvennlige produktene og tjenestene når du velger Svanen eller Blomsten.

Miljømerking (Stiftelsen Miljømerking i Norge) er opprettet ved et stortingsvedtak og forvalter både Svanen og Blomsten her i landet.

Miljømerkings posisjon i Norge

I 2006 har det vært et økende fokus på miljøproblemer generelt, og på klima og global oppvarming spesielt. Miljømerkene Svanen og Blomsten representerer en del av løsningen på disse problemene. Miljømerking har arbeidet for at miljømerking skal ha en plass i klimadebatten. Generelt har miljømerking opplevd økende interesse fra forbrukere, næringsliv og presse.

Svanemerket

Svanemerket er det mest utbredte og best kjente miljømerket i Norge. I en spørreundersøkelse høsten 2006 viste 85% av befolkningen hva Svanen står for. Dette er på samme nivå som i de siste år. Det er registrert en liten nedgang i kjennskapet blant personer mellom 16 og 24 år, noe som indikerer at det er behov for informasjonsaktiviteter rettet mot unge mennesker. Svanemerket er blitt et generelt begrep for noe som er miljøvennlig, vel-dokumentert og bra.

De fleste forbrukere kjenner Svanen fra dagligvarer og andre forbrukerprodukter. I 2006 har Svanen fortsatt økning også innenfor tjenester. Ved miljømerking av

tjenester oppnår man ikke bare at det brukes bedre produkter, men også at produktene brukes riktig. I 2005 har det vært en stor økning antall miljømerkede hoteller og butikker.

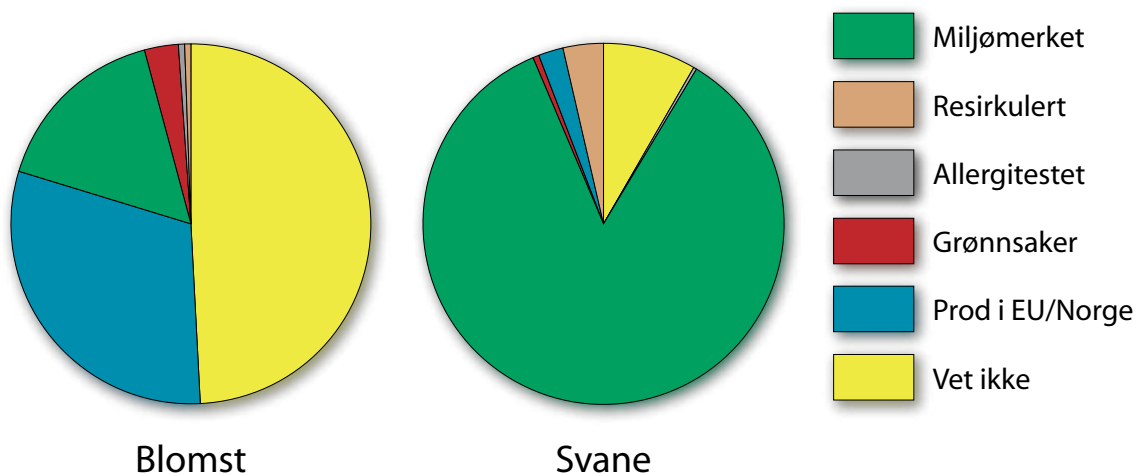
Blomsten

Gjennom EØS-avtalen deltar Norge i det europeiske miljømerkeordningen Blomsten, og Miljømerking er "Competent Body" for denne ordningen her i landet. Gjennom deltagelse i Blomsten er Norge med og påvirker miljøarbeidet i hele Europa.

Kjennskapet til Blomsten er fremdeles lav, men økende. Kjennskapen øker ettersom det nå er tilgjengelig tekstilprodukter, maling og hoteller med Blomsten.

Prosjektorientering og allianser

Miljømerking har i 2006 satset sterkt på samarbeid med andre. Dette handler om å bygge allianser og arrangere markedstiltak og prosjekter. De fleste samarbeidsaktivitetene har vært innenfor byggeprodukter og informasjon til småbarnsforeldre.

God start

Småbarnsfamilien som målgruppe

Gode vaner i barnehagen

Barnehagen er en viktig arena for å formidle positiv informasjon og bygge gode vaner så tidlig som mulig. Prosjektet GOD START i barnehagen skal gjøre det enklere for foreldre og barnehager å velge helse- og miljøvennlig gjennom først og fremst å bli bedre kjent med miljømerkene og hva de står for.

I 2006 gjennomførte Miljømerking et pilotprosjekt av GOD START i barnehagen med 20 barnehager i Oslo og Akershus. Piloten ble gjennomført i samarbeid med Oslo Kommune, Stiftelsen Miljøfyrtårn og Grønn Hverdag.

Pilotprosjektet ble avsluttet med en workshop som blant annet skulle avdekke interessen og engasjementet for å jobbe med miljø som prioritert område. I tillegg fikk vi innspill på hvilket behov barnehagene har for informasjons- og opplæringsmateriell. En kartlegging av barnehagenes innkjøpsrutinger var viktig for å kunne påvirke

kommuner og private eiers innkjøpsrutner. I tillegg ønsket vi å se på muligheter for et lokalt samarbeid mellom barnehagene og de svanemerkede dagligvarebutikkene.

Miljøtorg og tilrettelegging i dagligvarebutikken

Et av hovedmålene for GOD START er å motivere til varige adferdsendringer til fordel for produkter som er merket med Svanen, Blomsten eller Ø-merket. Forbrukeren trenger synlige merkeordninger som gir trygghet for egne valg. Å samarbeide med handelen om tilrettelegging og synliggjøring i butikk er et satsningsområde for Miljømerking.

Miljømerking jobber tett sammen med COOP for å gjøre det enklere for forbrukeren å velge helse- og miljøbevisst. I mars 2006 gjennomførte vi et pilotprosjekt i den svanemerke COOP Mega på Skøyen i Oslo. Miljøtorget ble lansert av Karita Bekkemellem.

Miljømerkene er innkjøperens viktigste verktøy

Miljømerking er et viktig redskap for private forbrukere. Men også profesjonelle innkjøpere i offentlig og privat sektor har stor nytte av miljømerkene når de skal stille miljøkrav f.eks. i forbindelse med anbud.

Miljømerking har i 2006 fortsatt sin kartlegging av i hvilken grad offentlige innkjøpere stiller miljøkrav. Kartleggingen som omfatter nærmere 1000 innkjøp viser at stadig flere innkjøpere benytter miljømerkingskravene som ligger til grunn for Svanemerket og Blomsten. Særlig ofte er kravene benyttet for forbruksmateriell som rengjøringsmidler og kontorrekvisita. Miljøbevisstheten er økende også ved anskaffelse av byggevarer, møbler, renholdstjenester og hotellovernatting.

Miljømerking har også bidratt med ferdige forslag til miljøkrav ved flere hundre offentlige anskaffelser i året som gikk.

I samarbeid med GRIP ble det arrangert to kurs for offentlige innkjøpere med tilsammen 30 deltagere.

Nasjonalt panel for miljøbevisste innkjøp

Tormod Lien, som er Markedssjef i Miljømerking, er representert i det offentlig utnevnte Nasjonale panel for miljøbevisste innkjøp. Panelet ble opprettet for å bidra til at offentlig sektor i større grad skal kunne foreta miljøbevisste innkjøp, og fikk i 2006 blant annet i oppdrag å foreslå konkrete formuleringer som offentlige innkjøpere kan benytte ved miljøinnkjøp. Ved utgangen av året forelå et forslag som i stor grad bygget på kravene

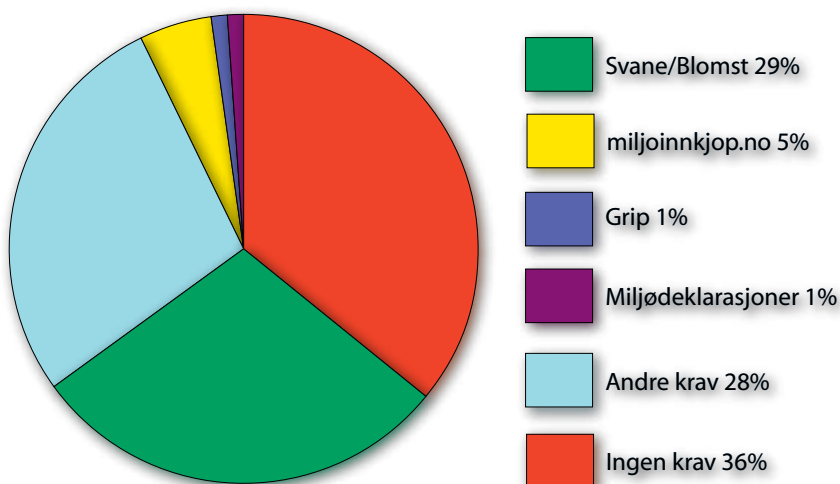
til de offisielle miljømerkene. Målet er at forslagene skal danne basis for en anbefaling fra Regjeringen i 2008.

Private storforbrukere

Også private profesjonelle innkjøpere bidrar i stor grad til økende omsetning av miljømerkede storforbrukerprodukter. Bedrifter som selv har Svanemerket, f.eks. butikker og hoteller er bevisste på å kjøpe inn miljømerkede produkter til sin virksomhet. Bedrifter som er ISO 14001 sertifisert og Miljøfyrtårnsertifisert kjøper i økende grad miljømerkede varer.

Resultatet av alle disse aktivitetene er at lisensinnehavere rapporterer om øket salg av og øket interesse for dertes lisensierte produkter. Og antall søknader innenfor storforbrukersegmentet øker tilsvarende.

Innkjøpere i det offentlige er pålagt å ta miljøhensyn når de kjøper inn. Grafen nedenfor er basert på opplysninger fra 981 kunnsgrøinger i perioden mars til desember 2006 og viser at Svanen og Blomsten er de mest brukte hjelpemidlene.

Miljømerking og klimaproblematikken

Miljømerking er med på å redusere klimabelastning fra produksjon og forbruk av produkter og tjenester. I hovedsak gjelder det energi til produksjon av produkter, produkter for oppvarming og energisparing i boliger og tiltak for å redusere transportbehovet. I 2006 har det vært et sterkt fokus på global oppvarming, og for Miljømerking har det vært viktig å vise at Svanen og Blomsten er en del av løsningen på disse problemene.

Svanemerkede hus

I 2006 ble de første lisensene gitt for Svanemerkede hus. Det var Mesterhus og Skanska som nå har slike hus i sine kataloger, og de første husene blir bygget i 2007. Et Svanemerket hus har betydelig redusert oppvarmingsbehov sammenlignet med et vanlig hus. I tillegg er det krav til blant annet materialene som inngår og byggeprosessen.

Boligoppvarming

Biobrensel som ved og pellets bidrar ikke til global oppvarming, og er derfor et godt alternativ til oppvarming. I 2006 er det kommet mange flere Svanemerkede ovner på markedet, med lave utslipp og effektiv forbrenning. Det er også lansert en Svanemerket sentralfyr for ved med et magasin som gjør at det er tilstrekkelig å legge i ved ca en gang i døgnet. Dermed blir vedfyringen langt mer komfortabel enn tidligere. Svanemerket pellets produsert i Norge har fått stor suksess også i Sverige og Danmark.

Miljømerking deltok på Forskningstorget i september 2006 – et svært populært innslag der vi i samarbeid med CICERO Senter for klimaforskning demonstrerte svanemerket, klimavennlig oppvarming med pelletskamin.

Klimakampanje

Miljømerking samarbeidet i 2006 med Norges Naturvernforbund om innspill til Miljøverndepartementets klimainformasjonskampanje. Klima har vært et viktig poeng i Miljømerkings miljøargumentasjon i forhold til miljømerking av blant annet hoteller, butikker, trykkerier og varmekilder.

Miljømerking hadde også en markering i forbindelse med premieren på Al Gores film om klimaproblematikken, "An Inconvenient Truth".

Svanemerket klima

Våre daglige valg påvirker den globale miljøbelastningen. Derfor er det nyttig å vite at alle produkter og tjenester merket med Svanen krever lite energi – og dermed gir lavere utslipp av klimagasser. Miljømerking stiller strenge krav til energiforbruk, energieffektivitet og energikilder. Vi premierer også bruk av fornybare råvarer og gjenbruk.

Det betyr at du ved å velge miljømerkede produkter bidrar til å redusere utslippene av CO₂ og andre klimagasser. I tillegg sender du et tydelig signal til produsentene om at det lenner seg å ta miljøansvar – nå.

Bra for miljøet – bra for deg

Miljømerking
www.ecolabel.no

MILJØMERKET

The poster features a background image of a swan flying over a stylized Earth globe. The text is in Norwegian and promotes the environmental benefits of the Swan label. A circular logo with the text 'MILJØMERKET' and a stylized swan is in the top right corner.

Pressesaker og øvrig info

En stor andel av Miljømerkings informasjonsarbeid har i 2006 blitt synliggjort via internett og elektroniske utsendelser.

Pressesaker

Interessen for miljø og miljømerking er økende. 102 nyhetssaker er publisert på Miljømerkings hjemmesider www.ecolabel.no. Sakene fordeler seg slik:

13 artikler omtaler nye produkter som har fått lisens til å bruke miljømerke.

16 artikler omtaler kriterier under utvikling og revisjon av miljøkrav.

21 artikler har hatt som formål å vekke ny interesse for allerede eksisterende produkter og tjenester.

19 artikler omtaler miljøkrav til småhus og byggevarer som maling, gulv og oppvarming.

33 artikler omtaler miljøgifter, klimaspørsmål og andre samfunnsaktuelle problemstillinger som er relevante for miljømerking.

Kontakt med pressen

I 2006 er det innarbeidet rutiner for gjennomføring av pressearbeid i forbindelse med arrangementer og lanseringer.

Miljømerking opplever generelt en økende interesse fra pressen. Mange medier henter saker og bakgrunnstoff fra hjemmesiden. Men de største sakene er kommet etter initiativ fra pressen selv. Flest oppslag i pressen ble det på saker relatert til Forbrukerdagen (se nedenfor) og til byggrelaterte saker. Antallet abonnenter på Miljømerkings elektroniske nyhetsbrev øker hele tiden.

Spesielle arrangementer

Forbrukerdagen 15. mars 2006 ga Miljømerking stor oppmerksomhet. Dagen ble markert i samarbeid med Forbrukerrådet, Forbrukerombudet, Barne- og likestillingsdepartementet og NRK - og responsen i etterkant understreket de positive effektene av samarbeidsprosjekter som dette. Tema for Forbrukerdagen var skadelige kjemiske stoffer i forbruksprodukter. Oppmerksomheten rundt Forbrukerdagen førte til at besøkstallene på Miljømerkings nettsider steg med vel 50 prosent de påfølgende 2-3 månedene.

Øyafestivalen i august var en mulighet til å nå et helt nytt publikum. Miljømerkings aktiviteter på festivalen – ”bleieskiftstasjon” med informasjon om miljømerket babypleie og miljømerket solkrem – fikk svært positiv mottakelse.

Produktgrupper og produkter

Både Svanen og Blomsten utvikler kriterier for forskjellige produktgrupper. Innenfor hver produktgruppe tildeles lisenser til produsenter som kan dokumentere at de oppfyller alle kravene i kriteriedokumentet. Hver lisens kan omfatte et eller flere produkter.

Svanemerket har utviklet kriterier for totalt 65 produktgrupper. For Norden totalt finnes det 1 374 lisenser for Svanemerket ved utgangen av 2006, noe som tilsvarer ca 5500 produkter. Blomstmerket har utviklet krav til 25 produktgrupper, og det finnes ca 800 Blomstmerkede produkter totalt i Europa.

Blomsten

Tallene for Blomsten i tabellen på neste side, viser antall lisenser gitt til norske produsenter. Tallene for Svanen gjelder både lisenser gitt til norske produsenter og registreringer. Registreringer er lisenser som er gitt i et annet nordisk land og som er registrert for salg i Norge. Kolonnen merket "Endr. 05/06" gjelder netto endring for Svanemerket siste år.

Nye produktgrupper for Svanen 2006

I 2006 ble kriterier for fire nye produktgrupper vedtatt; tekstilvaskemidler til profesjonelt bruk, innendørs maling og lakk, alternativ tekstilrensing og restauranter.

Flere produkter merket

I 2006 kom de første Svanemerkede produktene innenfor produktgruppene småhus, pellets, sentralfyr for bio-brensel, innendørs maling og vaskeri. Det var stor økning innenfor tjenester som dagligvarebutikker og hoteller og produktområdene tekstilvaskemidler og trykksaker.

Etterkontroll

Sekretariatene i alle de nordiske landene gjennomfører årlig etterkontroller, og resultatene utveksles mellom landene. Lisensene innen produktområdene hoteller, kopi- og trykkipapir og mykkipapir (som f.eks. toalettpapir og kjøkkenruller) kontrolleres årlig. I 2006 ble det i Norge også gjennomført etterkontroll innen produktområdene dagligvarebutikker, tekstilvaskemiddel og batterier.

For noen dagligvarebutikker ble det gjennomført ekstra kontrollbesøk basert på mistanker om at kravene ikke etterleves i den daglige driften. For en butikk har korrigerende tiltak blitt gjennomført.

For tekstilvaskemiddel er det blitt gjennomført en omfattende testing av ulike produkter, både svanemerkede og øvrige produkter. Resultatene av testingen vil foreligge våren 2007.

For batterier ble det gjennomført en kontroll av produktnavn og bruk av svanemerket på emballasjen i ulike dagligvarebutikker, leketøysforretninger, kiosker og spesialbutikker. Kontrollen avslørte ett batteri med et produktnavn som ikke var oppgitt i lisensen.

Kopi- og trykkipapir og mykkipapir ble kontrollert gjennom rapporter som viser oppdaterte uslippstall til vann og luft, energiforbruk og bruk av sertifisert trevirke.

Alle hoteller ble kontrollert gjennom en rapportering av vannforbruk, energiforbruk, avfallsmengder eller kjemikalieforbruk. Kontrollen viste ingen avvik fra kravene.

For produktområder der lisensen utgår i 2006/2007 vil det bli gjennomført ny fullstendig søknadsbehandling, og etterkontroll er derfor ikke nødvendig.

Produktgruppe	Blomst	Svane	Endr. 05/06
Akselerasjonsrådgiver	-	0	
AV-apparater/TV-apparater	*	1	
Avløpsfrie klosetter	-	5	
Batterier, engangs	-	5	
Batterier, oppladbare	-	1	
Bil- og båtpleiemidler	-	5	-3
Bildekk	-	**	
Bilvaskehaller	-	**	
Bleier og hygieneprodukter	-	3	
Bygningsplater	-	6	
Bærbare computere	0	0	
Campingplasser	*	-	
Dagligvarebutikker	-	17	+8
Emballasjepapir	-	0	
Fotofremkalling	-	1	
Gressklippere	-	4	
Gulv	*	5	
Gulvpleiemidler	-	16	+1
Hage- og parkmaskiner	-	0	
Hagemøbler og lekeapparater	-	**	
Holdbart trevirke	-	1	
Hotell	2*	21	+4
Håndoppvaskmidler	*	3	-1
Industrielle rengjøringsmidler	-	**	-1
Innendørs maling og lakk	*	1	+1
Isbekjempningsmidler	-	1	
Jordforbedringsmidler	**	-	
Kaffefilter	-	4	
Kjøkkenmaskiner og -apparater	-	0	
Kjøleskap og frysere	0	0	
Kompostbeholdere	-	5	
Kompressorer	-	1	
Kontormaskiner	-	2	
Konvolutter	-	3	
Kosmetikk	-	6	+3
Lim	-	**	
Lysrør og lyspærer	*	0	
Madrasser	**	se møbler	
Maskinoppvaskmidler prof. bruk	-	3	
Maskinoppvaskmidler	**	9	+3
Mat- og bakepapir	2	3	+1
Mikrofiberkluter og -mopper	-	**	

Produktgruppe	Blomst	Svane	Endr. 05/06
Mykpapir	**	22	+1
Møbler og innredninger	-	6	+1
Mønsterkort	-	**	
Oljebrennere og -kjeler**	-	**	
Oppvaskmaskiner	**	-	
Ovner for ved og annet biobrensel	-	2	
PC	0	**	
Pellets	-	1	+1
Reng. midler for næringsindustrien	-	0	
Rengjøringsmidler	**	42	-1
Rengjøringstjenester	-	1	
Sentralfyr for biobrensel	-	1	+1
Sjampo og såpe	-	10	+1
Sko	**	-	
Skriveredskaper	-	1	
Smøreolje	*	**	
Små varmepumper	-	**	
Småhus	-	2	+2
Støvsugere	0	-	
Tekstiler	2*	1	
Tekstilvaskemidler og flekkfjerner	**	32	+8
Tonerkassetter	-	2	+1
Trykkpapir/kopipapir	*	11	-3
Trykksaker***	-	51	+7
Tøyhåndkleruller	-	**	
Vaskemaskiner	0	1	
Vaskerier	-	1	+1
Vindu	-	**	
Totalt	3	323	+41

Forklaringer til tabellen:

Endr. Kolonne gjelder netto endring Svanen

* Finnes i tillegg produkter fra andre land

** Det finnes lisenser i andre land, men produktene selges ikke i Norge.

- Har ikke kriterier

0 Kriterier finnes, men ingen godkjente produkter

Styrets årsberetning 2006

Styrende organer

Det er avholdt fem styremøter i Norge og fire møter i Nordisk Miljømerkningsnemnd i 2006. I tillegg ble det avholdt ett felles nordisk styremøte i Stockholm.

Sekretariat

Miljømerkings sekretariat holder til i Tordenskiolds gate 6 B i Oslo.

Totalt har 18 personer vært ansatt i det norske sekretariatet i hele eller deler av 2006. I dette tallet inngår nordisk koordinator, som har sin arbeidsplass i Norge. Videre beregninger av gjennomsnittlig antall ansatte, årsverk, sykefravær, likestilling, reiser og papirforbruk for 2006 omfatter kun den norske virksomheten i sekretariatet, dvs. at nordisk koordinator ikke inngår. Nordisk koordinator inngår i beregningene for strømforbruk og avfall.

En medarbeider hadde et engasjement/vikariat i 2006 som varte i fem måneder, og en medarbeider gikk av med pensjon sommeren 2006. Sekretariatet ansatte en ny medarbeider i 2006, men denne personen startet først i sin stilling 01.01.2007. Gjennomsnittlig antall ansatte var 16,1. Det ble utført 15,2 årsverk i 2006.

Arbeidsmiljø

De ansatte har stor mulighet til å påvirke sin egen arbeidssituasjon og er representert med ett medlem i Miljømerkings styre. De ansatte velger også verneombud. Sekretariatet har tilbud om bedriftshelsetjeneste, og det ble gjennomført medarbeidersamtaler med alle ansatte i 2006.

De største utfordringene i arbeidsmiljøet er stillesittende arbeid foran dataskjerm og arbeidsmengden. To ergoterapeuter/fysioterapeuter ble leid inn i 2006 for å gjennomgå alle kontorer/arbeidsplasser ved sekretariatet sammen med hver enkelt ansatt. Kartleggingen startet i siste del av 2006 og vil bli avsluttet i 2007. En del av tiltakspunktene ble fulgt opp i 2006, eksempelvis i forhold til belysning, sittestilling og arbeidsmaskiner. Øvrige punkter vil bli fulgt opp i 2007. Viktig for Miljømerking er det også å søke å tilrettelegge medarbeidernes arbeid i forhold til deres livssituasjon. F.o.m. 01.01.2006 er Miljømerking IA-bedrift.

Sykefraværet i sekretariatet var på 3,7 % i 2006. Dette er en økning sammenlignet med 2005, da sykefraværet var på 2,5 %. Totalt sykefravær i 2006 var 121 dager, hvorav

40 var egenmeldingsdager. Sykefraværet i 2004 og 2003 var henholdsvis 3,7 % og 5,1 %. Fravær grunnet barns sykdom og permisjonsdager er ikke medregnet i sykefraværet.

Likestilling

Miljømerking har en kvinneandel på 71 % og ønsker derfor å rekruttere flere menn. Miljømerking har kvinnelig direktør. 33 % av kvinnene og 0 % av mennene har jobbet deltid i hele eller deler av 2006. I forhold til en stillingsandel på 100 % på alle ansatte, var gjennomsnittslønnen til kvinner 96 % av gjennomsnittslønnen til menn i 2006. I 2005 var gjennomsnittslønnen til kvinner 101 % av gjennomsnittslønnen til menn.

Miljømerking har kvinnelig styreleder og mannlig nestleder. 55 % av styremedlemmene i 2006 var kvinner.

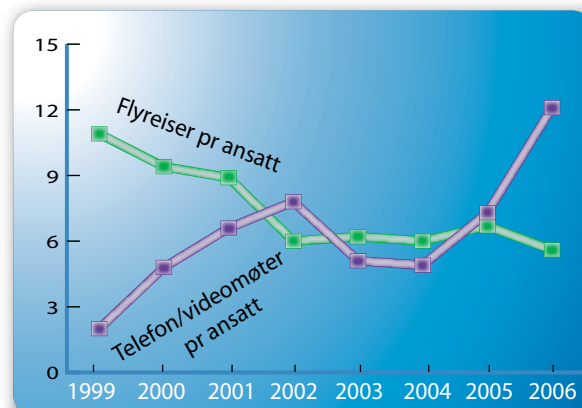
Ytre miljø

De største miljøpåvirkningene ved Miljømerkings virksomhet kommer fra reisevirksomhet, energiforbruk, papirforbruk, innkjøp og avfall.

Telefonmøter, videomøter og flyreiser

For å redusere antall flyreiser, satser de nordiske sekretariatene på bruk av videomøter og telefonmøter. Videomøter ble innført i 2005. I perioden 1999 – 2006 har antall nordiske telefonmøter og videomøter økt fra 28 til 188. I samme periode er antall flyreiser (tur/retur) for den norske virksomheten i Miljømerking redusert fra 151 til 91. Fra 2005 til 2006 hadde Miljømerking en reduksjon på over 15 % i antall flyreiser, mens økningen i telefonmøter og videomøter var på nærmere 70 %.

Utslipp av CO₂ som følge av flyreiser i 2006 er beregnet til noe under 17 tonn, mens utslipp fra bilbruk er beregnet til ca. 0,4 tonn. Dette gir utslipp på litt over 1 tonn pr. ansatt for 2006. Dette er en halvering i forhold til 2005,

da tilsvarende tall var henholdsvis 32 tonn og 0,5 tonn. Reduksjonen skyldes færre reiser, kortere reiser og lavere utslippssatser pr. reisende som følge av høyere belegg på flygninger.

Miljømerking har innendørs sykkelparkering for de ansatte, men ingen parkeringsplasser for biler. Samtlige ansatte bruker kollektivtransport, sykkel eller går til og fra jobb. I 2006 deltok Miljømerking i en fire ukers-miljøkartlegging i regi av Stiftelsen Østfoldforskning, hvor blant annet CO₂-utslipp forbundet med reiser til og fra jobb ble kartlagt. Basert på denne kartleggingen er årlig utslipp av CO₂ som følge av reiser til og fra jobb for Miljømerkings ansatte estimert til 5,3 tonn, dvs. utslipp på noe over 0,3 tonn pr. ansatt pr. år.

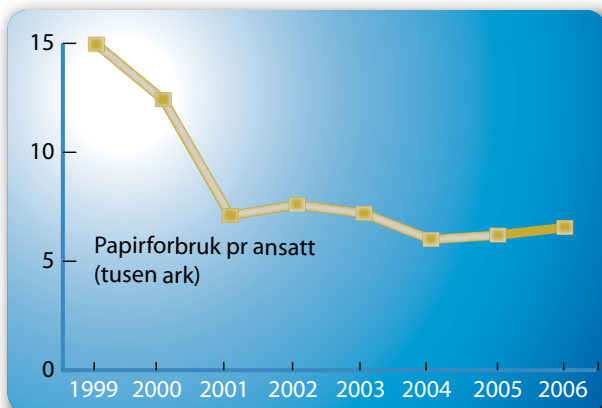
Papirforbruk

I perioden 1999 – 2006 er papirforbruket mer enn halvert, fra 224 000 ark i 1999 til ca. 107 000 ark i 2006. Dette gir et årlig forbruk på ca. 6 600 ark pr. ansatt pr. år. Det reduserte papirforbruket skyldes færre papirutsendelser og bruk av tosidige utskrifter og kopier. Et felles intranett for de nordiske sekretariatene bidrar til å redusere papirflyten mellom landene. Papirforbruket har økt med 5 500 fra 2005 til 2006.

Strømforbruk

I perioden 1998 – 2005 ble strømforbruket redusert fra 29 160 kWh i 1998 til 24 976 kWh i 2005. Etersom Miljømerking flyttet sommeren 2005 er ikke tallene direkte sammenlignbare for 2005. I 2006 er strømforbruket forbundet med egne lokaler økt til 37 799 kWh. Økningen skyldes at oppvarmingen av lokalene delvis skjer ved elektriske ovner koplet mot egen strømmåler. Store vindusflater medfører også høyere strømforbruk. Hovedoppvarmingen er basert på fjernvarme gjennom byggets ventilasjonsanlegget.

Miljømerkings andel av byggets strømforbruk er 37 142 kWh, mens andelen av strømforbruk forbundet med fjernvarme er 19 097 kWh. Totalt strømforbruk forbundet med byggets fellesarealer og fellesfunksjoner var 22 % lavere i 2006 enn i 2005.

Summerer vi disse tre komponentene gir det et årlig strømforbruk på 94 038 kWh, dvs. ca. 5 500 kWh pr. ansatt pr. år.

Innkjøp

Sekretariatet kjøper miljømerkede varer og tjenester der det finnes. Sekretariatet bruker Svanemerket papirprodukter, kopimaskin og skriver. Sekretariatets lokaler blir rengjort av Norges første svanemerkede rengjøringsbyrå.

Økologiske produkter og Max Havelaar-produkter kjøpes inn i forbindelse med bevertning. Ved innkjøp av gaver og profileringsartikler foretrekkes miljømerkede eller økologiske produkter.

På tjenestereiser velges miljømerkede hoteller der dette finnes. Ved arrangement av møter, kurs og konferanser foretrekkes miljømerkede hoteller med konferansefasiliteter.

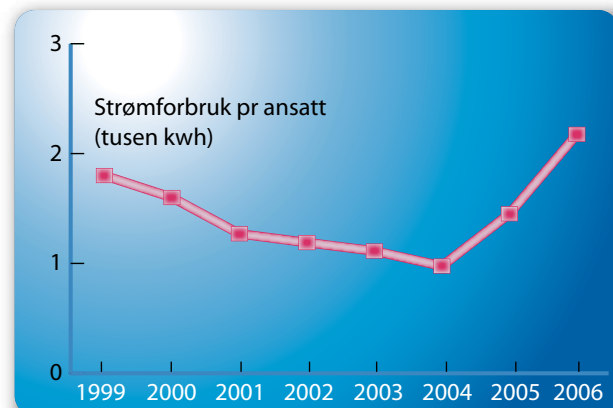
Avfallshåndtering

Miljømerking har som mål å kontinuerlig redusere avfallsmengdene, spesielt mengden usortert avfall. Gårdier etter krav fra Miljømerking innført kildesortering av glass/metall og plast for hele bygget i tillegg til kildesortering av papir som var etablert fra før.

Fra 4. kvartal 2005 har Miljømerking veid alt avfall fra kontordriften. 2006 er det første året Miljømerking har helårstall. Avfallsmengdene for 4. kvartal 2005 og hele 2006 fordeler seg som følger:

	Restavfall	Papir	Glass/metall	Plast
4. kv 2005	130 kg	192 kg	12 kg	5 kg
2006	478 kg	821 kg	18 kg	63 kg
Pr ansatt 06	28 kg	48 kg	1 kg	3,7 kg

Brukte tonerkassetter sendes til gjenvinning, og utrangerte kontormaskiner leveres til Elretur. Overskuddsmøbler er solgt eller gitt bort for videre bruk.

Fortsatt drift

En overordnet målsetting for arbeidet i Miljømerking er å gi forbrukere og innkjøpere et enkelt og troverdig verktøy for miljøvennlige valg. Kjennskapet til merkene – spesielt Svanen – er høy. Utfordringen er å få enda flere til aktivt å velge miljømerkede produkter og tjenester.

For å få til dette, la Miljømerking i 2006 særlig vekt på informasjon om hvorfor miljømerkede produkter og tjenester også er klimavennlige valg, og på å få fram miljømerkede alternativer på stadig flere områder. Miljømerking har blant annet vært aktiv i forhold til regjeringens Klimavettkampanje og har kjørt annonseserie sammen med produsenter og leverandører for å presentere klimavennlige varer og tjenester. I løpet av året har bredden i miljømerkede varer og tjenester økt. Ved siden av økning innenfor vanlige produkter, finnes det nå også flere miljømerkede tjenester innenfor butikker, hoteller og vaskeri.

Det viktige arbeidet med utvikling av nye kriterier og fornye og rekruttere lisenser har selvsagt også vært viktig i 2006. Det samme har samarbeidet med bedrifter, myndigheter og organisasjoner. Samtidig har vi lagt vekt på å nå nye målgrupper og å vises i nye sammenhenger. Derfor har det vært stor bredde også i den utadretta aktiviteten, fra bleieskift- og solkremstasjon på Øyafestivalen, til aktiviteter overfor byggebransjen og opplæring av innkjøpere i det offentlige.

Styret er svært fornøyd med at medarbeiderne kombinerer stor faglig dyktighet med entusiasme og stadig nye allianser, og retter en stor takk til alle ansatte for innsatsen i 2006.

Styret bekrefter at årets resultat og framtidsutsikter viser at forutsetningen for fortsatt drift er til stede. Årsregnskapet for 2006 er satt opp under denne forutsetning.

Oslo, 6.3.2007

Styremedlemmer 2006

Barne- og familiedepartementet

Guro Fjellanger

Landsorganisasjonen i Norge

Grethe Fossli

Miljøverndepartementet/SFT

Berit Ellefsen Gjerstad

Julie Danbolt Ajer (fra 1.12.2006)

Forbrukerrådet

Line Andersen

Gro-Ellen Linnås (fra 1.8.2006)

Lasse Billington (fra 1.12.2006)

Handels - og Servicenæringens Hovedorganisasjon

Børre Berg-Hansen

Næringslivets Hovedorganisasjon

Geir Høibye

Geir Lundkvist (fra 5.9.2006)

Dagligvarekjedene

Knut Lutnæs, Coop Norge

Per Roskifte, Norgesgruppen ASA (fra 1.7.2006)

Norges Naturvernforbund

Tore Killingland (nestleder fra 14.3.2006)

Ansattes representant i styret

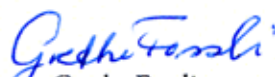
Elisabeth Magnus

Guro Fjellanger (styreleder)

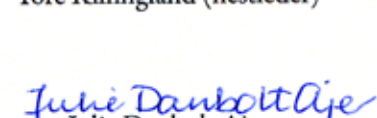

Lasse Billington

Per Roskifte

Tore Killingland (nestleder)

Grethe Fossli

Børre Berg-Hansen

Julie Danbolt Ajer

Geir Lundkvist

Elisabeth Magnus

Resultatregnskap

(Tall i 1000 kr)

	Note	2006	2005
Inntekter			
Statstilskudd	2	5 010	4 886
Tilskudd fra Nord. Min. råd	3	2 994	2 736
Avgifter på Svanemerket		8 264	7 163
Andre inntekter	2	1 045	1 027
Sum driftsinntekter		17 313	15 812
Kostnader			
Lønn og sosiale kostnader	4, 6	8 861	8 785
Honorarer		4 125	2 276
Andre adm. kostnader		603	823
Inventar		249	203
Andre driftskostnader		3 859	3 839
Avskrivninger	5	62	54
Tap på fordringer	1	-108	125
Sum driftskostnader		17 651	16 105
Driftsresultat		-338	-293
Finansinntekter og kostnader			
Renteinntekter		181	120
Finanskostnader		30	25
Finansresultat		151	95
Årsunderskudd		-187	-198
Dekning av årsunderskudd og overføringer			
Til grunnkapitalen		3	3
Fra annen egenkapital		-190	-201
Sum		-187	-198

Balanse pr 31.12

Alle tall i 1000 kr

	Note	2006	2005
Eiendeler			
Anleggsmidler:			
Varige driftsmidler	5	265	146
Sum anleggsmidler		265	146
Omløpsmidler			
Kundefordringer	1	574	624
Andre kortsiktige fordringer		25	55
Forskuddsbetalte kostnader		157	179
Kontanter, bank	7	5 873	6 317
Sum omløpsmidler		6 629	7 175
Sum eiendeler		6 894	7 321

Alle tall i 1000 kr

	Note	2006	2005
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Grunnkapital		265	262
Sum grunnkapital		265	262
Annen egenkapital		3 251	3 452
Årets resultat		-190	-201
Sum opptjent egenkapital		3 061	3 251
Sum egenkapital		3 326	3 513
Gjeld			
Pensjonsforpliktelse	6	0	210
Sum langsiktig gjeld		0	210
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		1 567	1 080
Offentlige trekk og avgifter		662	684
Påløpte feriepenger		755	788
Påløpte kostnader		186	124
Annen kortsiktig gjeld	3	398	922
Sum kortsiktig gjeld		3 568	3 598
Sum gjeld		3 568	3 808
Sum egenkapital og gjeld		6 894	7 321

Oslo, 6.3.2007

Guro Fjellanger (styreleder)

Lasse Billington

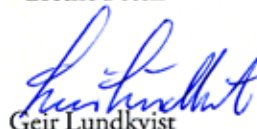

Per Roskifte

Tore Killingland (nestleder)

Grethe Fosli

Børre Berg-Hansen

Julie Danbolt Ajer

Geir Lundkvist

Elisabeth Magnus

Noter til årsregnskapet

Note 1 Regnskapsprinsipper og virkningen av prinsippendringer

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak. Regnskapet er basert på de grunnleggende regnskapsprinsipper som historisk kost, sammenlignbarhet, fortsatt drift, kongruens og forsiktighet. Transaksjoner regnskapsføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Det er tatt hensyn til sikring og porteføljestyring. Inntekt inntektsføres når den er opptjent. Utgifter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt inntektsføres. Forsikret pensjonsforpliktelse er ikke balanseført, kostnaden er lik premien. Leieavtaler er ikke balanseført. Kundefordringer er oppført med påløpt verdi. Årsregnskapet er avlagt etter samme prinsipper som i foregående år.

Note 2 Statlig støtte

I 2006 har Miljømerking mottatt kr 4 010 000 i driftstilskudd fra Barne- og likestillingsdepartementet (BLD) og kr 1 000 000 i tilskudd fra Miljøverndepartementet. Over 3 mill. kr av driftstilskuddet fra BLD er brukt til forvaltning av det europeiske miljømerket Blomsten. Til forskjellige prosjekter har Miljømerking mottatt tilsagn om statlig prosjektstøtte på til sammen kr 750 000 i 2006, hvorav ca. 370 000 kr er inntektsført i 2006-regnskapet under andre inntekter. I tillegg er ca. 79 000 kr, som det ble gitt tilsagn om i 2005 inntektsført i 2006 under andre inntekter.

Note 3 Nordisk Ministerråd

Miljømerking har i 2006 fått utbetalt til sammen kr 2 470 159 i tilskudd fra Nordisk Ministerråd til dekning av stilling som koordinator for Nordisk Miljømerking samt ulike nordiske aktiviteter. Av disse er kr 398 018 ubrukt og står oppført i balansen som annen kortsiktig gjeld. Kr 921 761 ble utbetalt men ikke brukt i 2005 og var bokført som annen kortsiktig gjeld pr. 31.12.2005. Midlene er brukt i 2006.

Note 4 Ansatte og godtgjørelser (hele tusen)

Lønnskostnader består av følgende poster:

	2006	2005
Lønninger	7 204	6 906
Arbeidsgiveravgift	1 019	973
Pensjonskostnader	517	798
Andre lønnskostnader	121	108
Sum lønnskostnader	8 861	8 785

Gjennomsnittlig antall ansatte   17   17

Lønn og godtgjørelser 2006

	Direktør	Regnskapsf.	Revisor	Styret
Lønn	558*	159	32	162
Pensjonspremie	57			
Sum	615	159	32	162

* Direktør har også dekket tjenestetelefon etter statens satser.

Note 5 Varige driftsmidler

	Edb-utstyr	Inventar	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2006	729	824	1 553
Tilgang	181	0	181
Avgang	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2006	910	824	1 734
Akkumulerte avskr. 01.01.2006	-672	-735	-1 407
Avskrivninger 2006	-30	-32	-62
Reverserte avskr. 2006	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.2006	208	57	265

Miljømerking bruker de til enhver tid gjeldende skattemessige avskrivningssatser ved avskrivning av nye driftsmidler (tilgang).

Note 6 Pensjonspremiefond

Miljømerking overførte i 1998 sin pensjonsordning fra Storebrand til Statens Pensjonskasse (SPK). Fordi dette medførte usikkerhet i forhold til fremtidig pensjonsutbetaling for enkelte ansatte, har det vært avsatt et årlig beløp på kr 20 000 for å dekke opp eventuelle tap for disse. Nye beregninger for de aktuelle personene ble foretatt i 2006. Beregningene viste at ingen av de aktuelle personene vil tape i fremtidig pensjonsutbetaling som følge av overføringen av pensjonsordningen i 1998. Fondet på kr 210 000 er derfor tilbakeført under lønnskostnader.

Note 7 Bundne midler

I posten for kontanter, bankinnskudd og lignende inngår bundne skattetrekksmidler med kr 342 304.

Til styret i stiftelsen
Miljømerking

Revisjonsberetning for regnskapsåret 2006

Jeg har revidert årsregnskapet for stiftelsen Miljømerking for regnskapsåret 2006 som viser et underskudd på kr 187.260,-. Jeg har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse og noteopplysninger. Regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av stiftelsens styre og daglig leder. Min oppgave er å uttale meg om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens og stiftelseslovens krav.

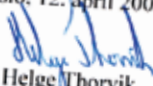
Jeg har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at jeg planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjonen omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsippene og vesentlige regnskapsestimer, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjonen også en gjennomgang av stiftelsens formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontrollsystemer. Jeg mener at min revisjon gir et forsvarlig grunnlag for min uttalelse.

Jeg mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens økonomiske stilling pr. 31. desember 2006 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge.
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Jeg har ikke fått kjennskap til noe forhold som tilsier at stiftelsen forvaltning og utdelinger ikke er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, 12. april 2007

Helge Thorvik
Statsaut. revisor

Adresse:
Kristian Augusts gate 5
0164 Oslo

Telefon:
Kontor: 22 20 35 44
Privat: 67 13 46 96

Telefax:
22 36 10 03
E-mail: hthorvik@online.no

Organisasjonsnr.: 988 809 616 MVA
Bankgiro: 9041.22.87176

